

9. SINIF CANLILAR DÜNYASI-1 YAZILI SORULARI

1. Numaralandırılmış kutucuklarda canlıların toplandığı altı âlem verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bakteri	2. Arkebakteri	3. Protista
4. Mantar	5. Bitki	6. Hayvan

a) Hangi âlemlerde bulunan canlılar prokaryot hücre yapısındadır?

.....

b. Hangi âlemlerde bulunan canlıların kitin yapılı hücre duvarları bulunur?.....

c. Hangi âlemlerde kloroplast organelini içeren hücre çeşitleri bulunabilir?

www.biyolojiportali.com

2. Aşağıda bakteriler ile ilgili kavramlar A sütununda, kavramlarla ilişkili tanımlar ise B sütununda verilmiştir.

Verilen tanımları ilişkili olduğu kavramlarla eşleştirerek doğru numarayı kavramların yanındaki noktalı kutucuklara yazınız.

	A	B
	Kapsül	1. Bazı bakterilerin yüzeylere ve birbirlerine tutunmak için sahip olduğu kısa uzantı
	Peptidoglikan	2. Bazı bakterilerde hücre DNA' sından bağımsız olarak çoğalan küçük ve halkasal DNA parçacıkları
	Plazmit	3. Bakterilerin uygun olmayan ortam koşullarında hayatta kalabilmek için oluşturduğu dayanıklı yapı
	Endospor	4. Bakterilerde hücre duvarının yapısı
	Pilus	5. Bakterilerin daha dirençli olmasını sağlayan, hücre duvarının dışındaki polisakaritten oluşmuş koruyucu yapı

3. Aşağıda farklı hücrelerde bulunan bazı yapılar verilmiştir.

1. Lizozom 2.Hücre duvarı 3.Mezozom 4.Ribozom 5.Klorofil

Venn diyagramı üzerinde bu yapıların bulunduğu hücre çeşitlerini karşılaştırınız.

4. Bir grup bilim insanı çeşitli yaşam alanlarından örnekler toplamıştır. Toplanan örneklerin alındığı yerler ve örneklerin bazı özellikleri aşağıda listelenmiştir.

Buna göre, yaşadığı yer ve özellikleri verilen canlıyı, alttaki listeden seçerek, açıklamaların yanındaki boşluğa yazınız.

Liste	- <i>Amip</i> - <i>Arkebakteri</i> - <i>Bakteri</i> - <i>Volvox</i>

a. Hastane atıkları üzerinden alınmıştır. Prokaryot yapıda, hücre çeperi ve kapsül bulunduran tek hücrelidir.

.....

b. Çiftlikteki gübreden alınan örnekte görülmüştür. Prokaryot yapıda, biyogaz oluşturan tek hücreli canlıdır.

.....

c. Kirli sulardan alınan örnekte bulunmuştur. Ökaryot yapıda, yalancı ayaklarla hareket eden ve insanlarda kanlı ishale sebep olan tek hücrelidir.

d. Tatlı sulardan alınan örnekte rastlanmıştır. Ökaryot yapıda çok sayıda hücreden meydana gelmiş hücreler topluluğudur. Doku oluşumu görülmez ancak hücreler arasında iş bölümü vardır.

5. Aşağıda bakterileri basit kültür ortamı (B.K.O) ve bazı maddelerin eklendiği ortamlardaki üreme durumları gösterilmiştir.

Ortamlar	Üreme durumu
B.K.O+A+C	Üreme var
B.K.O+B+D	Üreme yok
B.K.O+B+E	Üreme yok
B.K.O+D+C	Üreme var
B.K.O+B+C	Üreme var
B.K.O+D+E	Üreme yok

Buna göre bakterilerin hangi maddeyi üretmediği kesindir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Aşağıda bakterilere ait bazı özellikler verilmiştir.

- I. Hücre çeperi bulundurlar
- II. Glikozun fazlasını glikojen şeklinde depo ederler.
- III. Klorofilleri ile fotosentez yaparlar.
- IV. Aktif hareket ederler.

Buna göre bu özellikleri bakterilerin bitkilere ve hayvanlara benzeyen yönlerine göre gruplandırınız.

Bakterilerin bitkilere benzeyen özellikleri	Bakterilerin hayvanlara benzeyen özellikleri

7. Bakterilerde çeşitliliğe neden olayların tanımları tabloda verilmiştir. Bu tanımlara karşılık gelen olayların isimlerini yazarak tabloyu tamamlayınız.

Çeşitliliğe neden olan olayın tanımı	Verilen isim
Gen aktarımı	
DNA yapısında görülen ani değişiklikler	
Bakterinin bulunduğu ortamdaki DNA parçalarını alarak kendi DNA sı ile birleştirmesi	
Virüsler aracılığı ile bazı genlerin bir bakteriden diğerine aktarılması	

www.biyolojiportali.com

8. Aşağıda bazı özelliklere bağlı A, B, C, D ve E ile gösterilen bakteri türlerinin taşıdığı (+) ve taşımadığı (-) özellikler numaralarla gösterilmiştir.

Türler	Özellikler					
	I	II	III	IV	V	VI
A	+	-	+	-	+	-
B	-	+	-	-	+	-
C	+	-	+	-	+	+
D	+	-	+	+	-	-
E	-	-	-	-	+	+

Buna göre bakteri türlerinin birbirlerine en yakın iki tür hangisi olabilir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....